

De schakelklas kwalitatief bekeken

Folkert Kuiken, f.kuiken@uva.nl

Bijeenkomst Schakelklassen, Amsterdam, 11 oktober 2011

Stand van zaken in Amsterdam

■ Aantal schakelklassen

- 2005-06: 4 pilots
- 2006-07: 25
- 2009-10: 100
- 2011-12: 73

■ Aantal scholen en leerlingen

- 2006-07: op 16 scholen 231 leerlingen
- 2009-10: op 61 scholen 1247 leerlingen

Resultaten landelijke pilot 2005-06

- Pilot 2005-06 (Mulder et al. 2007)
 - ‘Bemoedigende resultaten’, ‘voorzichtig optimisme’
 - Kinderen in de schakelklas boeken bij taalvaardigheid meer leerwinst dan vergelijkbare kinderen in de controlegroep
 - Pas over enkele jaren wordt duidelijk of doelstelling bereikt is als verdere schoolloopbaan van leerlingen bekend is

Resultaten Amsterdamse schakelklassen 2009-10

OBIS-toets jonge kinderen

<i>instroomgroep</i>	nazeggen	lezen	rekenen
allocht. schakelklas			
<i>afkomstig uit groep 1</i>	nazeggen	lezen	rekenen
allocht. schakelklas		+	
<i>afkomstig uit groep 2</i>	nazeggen	lezen	rekenen
allocht. schakelklas		+	

Cito-toetsen

<i>afkomstig uit groep 1-2</i>		taal	
autocht. schakelklas		-	
allocht. schakelklas		-	
<i>afkomstig uit groep 3-4</i>	woordenschat		technisch lezen
autocht. schakelklas			+
allocht. schakelklas		+	
<i>afkomstig uit groep 5-6</i>	begrijpend lezen		technisch lezen
allocht. schakelklas		-	-

Overzicht effectstudies schakelklassen

<i>Schooljaar</i>	<i>Studie</i>	<i>Landelijk</i>	<i>Amsterdam</i>	<i>Implementatie</i>	<i>Effecten</i>	<i>Kwalitatief</i>
2005-2006	Mulder et al. 2007	X			X	
2006-2007	Mulder et al. 2008	X			X	
	Van der Veen 2008		X	X	X	
2007-2008	Mulder et al. 2009	X			X	
	Van der Veen & Elshof 2009		X	X	X	
	Suijkerbuijk 2008		X			X
2008-2009	Van der Veen & Derriks 2009		X		X	
2009-2010	Van der Veen et al. 2010		X		X	
2010-2011	Broos te verschijnen		X			X

Kwalitatief onderzoek 2011-12

- Onderzoeksvraag: Op welke manier zorgt de docent voor stimulerende interactie in de schakelklas?

Deelnemers

- 15-16 schakelklassen, rekening houdend met een verdeling over:
 - stadsdelen
 - besturen
 - groepen (kleuter-, onder-, midden- en bovenbouw)
 - soort schakelklas (voltijd, deeltijd, verlengde schooldag)
 - kwaliteit van de aanvraag (twijfelachtig, redelijk/goed, uitstekend)

Werkwijze

- Documentanalyse
 - aanvragen, taalbeleidsplannen
- Schriftelijke bevraging
 - achtergrondgegevens en toetsresultaten van leerlingen
- Mondeling interview
 - toelichting op leerinhoud en didactische aanpak
- Lesobservaties
 - gericht op stimulerende interactie

Uitvoerders

- Studenten van de duale master Nederlands als tweede taal (UvA) onder supervisie van Folkert Kuiken

Dataverwerking en opbrengst

- **Kwalitatief beschrijvend**
- **Deelnemende scholen ontvangen vooraf een (deel)rapport ter goedkeuring**
- **Overall resultaten in eindrapport**
- **Aanbevelingen betreffende inhoud en vormgeving van een mogelijk ondersteunings- en/of coachingstraject in 2012-2013**

Planning

- Oktober 2011
 - Introductiebijeenkomst, selectie schakelklassen, samenstelling vragenlijsten en observatieinstrument
- November 2011
 - Dataverzameling (documenten, schriftelijke vragenlijst, mondeling interview, lesobservatie)
- December 2011
 - Deelrapporten scholen
- Januari 2012
 - Samenstelling overall rapportage
- Februari-juni 2012
 - Eventuele tweede tranche onderzoek. Nadere invulling volgt op basis van uitkomsten eerste tranche

Vragen?